

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2001**

04 - Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq

04 - 1 Suliami atorfinitsitsinermut tunngasumi naliliineq pisortallu oqartussaasut suliamik suliaqarnerminni tusagassiuutinik atuinerat.

Qinnuteqaateqartup sorliup atorfinitsinneqartussaamera pillugu oqartussaasut atorfinitsitsisut naliliinerannik misileeqqinnissaq tunngavissaqartinneqaraniluunniit qinnuteqaateqartut sorliit atorfinitsitsinissamut atatillugu oqaloqatiginnikkiartoqqullugit aggeqquneqartussaamerannik naliliineq tunngavissaqartinneqanngitsoq.

Inatsisitigut killeqartitsinerit, pisortat oqartussaasut sulianik suliaqarnerminni tusagassiuutinik atuinerannut atuuttut, pissutigalugit atorfinitsitsinermut oqartussaasoq atorfimmumut inuttaqanngitsumut qinnuteqaateqartup isornartorsiulluni tusagassiuutinut ilanngussaanut kinaassusersiortumik nikassaasumillu pissuseqarluni akissuteqarsimasutut isornartorsiorneqarpoq.

(J. nr. 11.32.10.9./-086-00)

Avatangiisinut teknikerimik atorfinitsitsineq pillugu suliami Asiaq Misissueqqaarnerit suliamik suliarinninnerat tamatumalu kingorna oqartussaasup suliaq pillugu tusagassiuutitigut allaaserinninnera pillugit A-p naammagittaalliuutaa 14. september 2000-imi tiguara.

A-p naammagittaalliuutaanit imaattut erserput:

“Asiaq, Misissueqqaarnerit, internettimi Job Danmarkimi allagarsiussaq aqutigalugu 2. januar 2000-imi avatangiisinut teknikeritut sulisussarsiorpoq. 20. januar 2000 qinnuteqarnissamut killiliunneqarpoq.

Januarimi Asiaq-mut oqarasuaatikkut saffiginnilluni X oqaloqatigereerlugu naammagittaalliortoq, A, avatangiisinut teknikeritut ilinniarlaaq marluinnik oqaasilik Asiaq-mi avatangiisinut teknikeritut atorfimmumut qinnuteqarpoq. Qinnuteqaat faxikkut 7. januar 2000-imi nassiunneqarpoq, tamatumalu kingorna allakkatigut nalinginnaasutigut nassiunneqarluni.

2000-imi januarip qiteqqunnerani naammagittaalliortoq Misissueqqaarnernut oqarasuaatikkut saaffiginnippoq, atorfik pillugu aalajangiisoqarsimanersoq tusarniarlugu. Naammagittaalliortoq immikkoortortaqarfimmi pisortamit X-imit paasitineqarpoq atorfiup inuttassarsiuunneqarnera unitsinneqarallarsimasoq, atorfiullu inuttassarsiuullugu allagarsiuteqqinnissaa suliffeqarfiup 15. februar 2000-imi isummerfiginiaraa.

Asiaq-p A allakkanik 27. januar 2000-imi nassippaa. Asiaq-p allagaanit makku erserput:

“Qinnuteqarnissamut piffissaritaasup naanngitsiarnerani qaninnerpaatut qullersarisatsinnit, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinernullu Pisortaqarfimmit saaffigineqarpugut, oqarfigineqarlutalu ilisimasaniq qarasaasiakkut katersivimmik, Kallaallit Nunaanni imermik peqarfiit, pitsaassutsit peqassuserlu il.il. pillugit paasissutissanik imaqartumik pilersitsinissaq soqutigineqartoq.

Asiaq-mi sulisup nutaap suliaasaalerumaartussanik sapinngisamik annertunerpaamik ilisimasaqarnissaa pingaaruteqarmat aalajangiivugut atorfinitsiniarneq

2000-imi februarip qeqqata tungaanut unitsinneqarallassoq. Kissaatigisat suliasallu tamarmiusut taamanikkumut paasereersimassallugit neriuutigaarput.”

Naammagittaalliortoq januarip naanerani Nuummiittoq, periarfissarlu taanna atorlugu X-imik ataatsimeeqateqarusuttoq X allaffianut ornillugu ataatsimeeqatigiullugu qinnuteqarpoq. Ataatsimiinneq piviusunngorpoq X-illu allaffiani ingerlanneqarluni, ataatsimiinnerullu nalaani naammagittaalliortoq paasitinneqarpoq atorfinnik inuttassarsiineq unitsikkallarneqarsimasoq.

Naammagittaalliortoq 14. februar 2000-imi X-imut saaffigineqarpoq. Taasuma oqaatigaa qinnuteqartut sisamat oqaloqatigineqarnissaminut massakut aggersarneqarsimasut, pineqartorlu aggersarneqartunut ilaangitsoq.

Danmarkimut uterami qinnuteqaaminut allakkatigut itigartitsissutit naammagittaallortup nassaarai, itigartitsinerlu tunngavilersuummik imaqqanngilaq.

Naammagittaalliortoq tunngavilersuummik pissarsiniarluni X-imut saaffiginnimat X-ip naammagittaalliortoq itigartitsinerlut tunngaviusumik paasitikkumangila.

A sinnerlugu immikkoortut makku pillugit naammagittaalliussaanga:

1. Naammagittaallortup atorfinnut qinnuteqaataanut itigartitsissut tunngavilersuutitaqqanngilaq. Taamatut tunngavilersuisimannigineq suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik erseqqissumik unioqqutitsineruvoq. Tamatuma kingorna Asiaq-mi pisortap tunngavilersuisimanniginnermik nassuerutiginninnerata suliamik suliarinninnermi kukkuneq iluarsinngilaa.

2. Inatsisartut Ombudsmandiat qinnuigineqarpoq nalileeqqullugu, suliffeqarfimmi pisortap pisortat ingerlatsivianni oqartussaasumut sinniisutut killissani qaangersimanniginneraa, inullu aqqatigut taasaq pillugu tusagassiuutitigut nikassarpaluttumik allassinnaanersoq “ ... A-p imminuinaq pineratigut...”.

3. Ingerlatsivimmi oqartussaasup aalajangiisoqqannginnerani paasissutissat pisariaqartut pigineqarnissat misissuisoqarsimanissaalu akisussaaffigai. Taamaalluni ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassaq tassaavoq suliamik suliarinninnermi illersorneqarsinnaasuunissaa oqartussaasup aalajangiisussap akisussaaffigigaa. Tunngavik taanna pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik taaneqartarpoq. Tunngavik taanna nalinginnaasumik tunngaviusumik ersersitsisuuvoq.

Suliamik qulaani saqqummiussinermit erserpoq A-unngitsumik atorfinitsitsinissaq aalajangerneqartoq, A oqaloqatigineqarnissaminut aggersarneqarsimannigikkaluortoq. Ombudsmandi qinnuigineqarpoq misissoqqullugu nalileeqqullugulu A-p Kalaallit Nunaata avataani najugaqarlutik qinnuteqartunut taarsiullugu atorfinitsinneqarsinnaanera Asiaq-p naammattumik misissuiffigisimaneraa. Apeqqummut tasunga atatillugu erseqqissarneqassaaq nuna tamakkerlugu qinikkanit kissaatigineqarsimammata kalaallit oqaasii pisortat ingerlatsineranni nukittorsarneqassasut.

A marluinnik oqaaseqarpoq, atorfimmilu pineqartumi ilinniagarineqartussatut piumasaqaataasutut ilinniagaqarsimalluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Atorfeqarfik tamatumunnga atatillugu Asiaq Misissueqqissaarnernut 20. september 2000-imi imatut allappoq:

“...Ombudsmandi naammagittaalliuummi naammagittaalliutigineqartut immikkoortuinik imaattunik misissuiniarpoq:

- A-mut itigartitsissutit tunngavilersuuteqartinneqannginnera pillugu naammagittaalliut,
- Sulisoqarnermut pisortap X-ip Atuagagdliutine 27. april 2000-imi saqqummeruni ilanngussatut allaaserisaata imarisai pillugit naammagittaalliut, aamma
- Suliap atorfinitsitsinerlut tunngasup aalajangiiffigineqannginnerani Asiap misissuisimaneri naammaginangitsut pillugit naammagittaalliut.

Kingulliullugu taaneqartumut immikkut oqaatigaara, Ombudsmandip taamaallaat misissussammagu suliap paasissutissartalersornissaanik ingerlatsinermit inatsiseqartitsinermit piumasarisaaq maleruarneqarsimanersoq.

Eqqartuussissuserisoqatigiiffimmit naammagittaalliuutaat imatut paasivara, eqqartuussissuserisoqatigiit isumaqartut suliami misissuinerit annertunerusut Asiaq atorfimmi inuttaqanngitsumi A-mik atorfinitsitsisussaananik nassataqarsimassagaluartut.

Ingerlatsinermit oqartussaasut inatsiseqartitsinermit killissarititaasut iluanni naliinerannik isummerfiginninnissaq Ombudsmandip sulinermini susassarisaasa avataanniippoq.

Taamaammat Ombudsmandip isummerfigisinnaanngilaa A atorfimmi inuttaqanngitsumi atorfinitsinneqarsimasariaqaraluarnersoq.

Asiaq qinnuigaara naammagittaalliummi naammagittaalliuutigineqartut immikkoortuinik ataasiakkaanik paasinninnerminut nassuiaateqaqqullugu.

Tamatununga peqatigitillugu Asiaq qinnuigaara avatangiisinut tunngasunut teknikerimik atorfinitsitsineq pillugu suliaq pineqartoq misissugassanngorlugu uanut nassiateqaqqullugu.

Kiisalu paatsuungasoqaqqunagu ilisimatitsissutigaa Asiaq suliamut oqaaseqaat eqqartuussissutileqatigiinnut saqqummiunneqarsinnaajumaartoq, suliami illua`tungiusup isumaanik tusarniaassutitut.”

Asiaq Misissueqqaarnerit allakkatigut 7. november 2000-imeersutigut imatut akipput:

“Allakkanut 20. september 2000-imeersunut uiggiullugu oqaaseqaatinik makkuninnga matumuuna saqqummiussissaagut.

Allakkani taaneqartuni eqqartuussissuserisoqatigiit naammagittaalliuutaanni immikkoortoq 3 Ombudsmandip imatut paasivaa, atorfimmik inuttaliinermit matununga atatillugu suliamik ingerlatsineq misissoqqinneqassasoq.

Tamanna tunngavigalugu qinnutigissavarput immikkoortumi tassani suna eqqarsaatigineqarnersoq naammagittaalliorput tungaanit erseqqissumik paatsoorneqarsinnaanngitsumillu nalunaarutigineqassasoq.

Eqqartuussisoqatigiit allagaannut atatillugu malugeqqunngitsuussanngilarput isumarput malillugu arlalinnik eqqunngitsoqarmat.

Oqaatigineqarpoq atorfiup nutaamik allagarsiunneqarnissaa 15. februarimi isummerfigineqarniarpoq.

Tamanna eqqunngilaq. Atorfinitsitsiniarnerup unitsikkallarneqarnera tassaanngilaq atorfiup nutaamik allagarsiuteqqinneqarnera. Aammattaaq februarip qeqqanik oqarneq tassaanngilaq ullormik 15. februarimik taasilluni aalajangiussineq.

2. Januarip qaammataani ataatsimiinneq taaneqartoq eqqarsaatigalugu ataatsimiinnerup taassuma isumaqatigiissuteqarnikkut pisimanagera eqqunngilaq. Naammagittaalliorpoq meeqqami ilaat nassarlugu Asiaq-p allaffianut takkupperoq suliaq pillugu tusarniaalluni. Allaffimmi nikuiinnarluni paasissutissiisoqarpoq, tamannalu minutsit marluk inorlugit sivisussuseqarpoq.

3. Naammagittaalliuuteqartup tunngavilersuumik pissarsiniarluni oqarasuaatikut saaffiginninnera ilumoorpoq. Aamma tamatuma itigartinneqarnera ilumoorpoq, kisianni oqaatigineqarluni allakkatigut saaffiginnittoqarsinnaasoq. Tamanna oqarasuaatikut kikkorpiaat saaffiginninnerannik qulakkeerinnissinnaannginnermit atatillugu isigineqassaaq.

Naammagittaalliorput erseqqissumik saqqummiussinera takkunniariarpat suliaq uterfigeqqissavarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna Asiaq Misissueqqaarnerit qinnutigisannut akissuteqaqqullugu imatut nukingisaarpara:

“ ...

Naammagittaalliuutip immikkoortuisa pingajuat, tassallu atorfinitsitsiniarnermi suliap aalajangiivigineqannginnerani Asiaq Misissueqqaarnerit naammattumik misissuisimannginnerat eqqarsaatigalugu akissut imatut paasivara Asiaq Misissueqqaarnerit naliliillutik isumaqartut aalajangiisoqannginnerani atorfinitsitsiniarnermut suliaq naammattumik paasissutissartalersorsimallugu.

Naammagittaalliuutip immikkoortuisa aappaat, tassalu sulisoqarnermut pisortap X-ip Atuagagdliutine 27. april 2000-imi ilanngussaa eqqarsaatigalugu Asiaq Misissueqqaarnerit naammagittaalliummik paasinninnertik pillugu nassuiaateqarsimanngillat, taamaattumillu naammagittaalliuutip immikkoortuanut tassunga akissuteqartoqarnissaa eqqaasitsissutigaa.

Aammattaaq suliaq allakkani 20. september 2000-imeersuni nassiuteqqullugu qinnutigisara tigusimanngilara, taamaattumillu matumunnga peqatigitillugu Asiaq Misissueqqaarnerit eqqaasippakka suliaq taanna misissugassanngorlugu uannut nassiuteqqullugu.

Asiaq Misissueqqaarnerit akissumminni aamma oqaatigaat naammagittaalliummi immikkoortut arlallit eqqartuussissuserisoqatigiit suliffeqarfimmut itisilissagaat Asiaq Misissueqqaarnerit kissaatigigaat.

Tatumunnga atatillugu oqaatigaara suliffeqarfik pillugu naammagittaalliummut atatillugu innuttaasut suliffeqarfimmut nassuiaateqarnissaat Asiaq Misissueqqaarnerit nalinginnaasumik piunasaqaatigisinnaanngikkaat, tamanna suliap naammagittaalliuutigineqartup suliarineqarnerata nangeqqinneqarnissaanik suliffeqarfiup naliliiniarneranut pingaaruteqanngippat.

Kisianni ingerlatsivik sinnerlugu suliamik suliarinninnermik ingerlatsinissaq Ombudsmandip suliassaasa avataanniippoq, taamaattumillu Asiaq Misissueqqaarnerit paasissutissanik suliamik suliarinninnerminni pisariaqartunik atugassaminnik eqqartuussiissuserisoqatigiinnut pissarsiniaqqullugit innersuuttariaqarpakka.

Taamaattorli paatsuungasoqaqqunagu Asiaq Misissueqqaarnerit uannut akissutaata assilinera eqqartuussiissuserisoqatigiinnut nassiuppara.

Tamatuma kingorna qinnutigisannut Asiaq Misissueqqaarnerit akissutissaat suliuataqqimaarpara.”

Asiaq Misissueqqissaarnerit 12. januar 2001-imi imatut akivaannga:

“Allakkatit 6226-imik normoqartut, 11.32.10.9/086-00-imik j. normoqartut 5. januar 2001-imeersut innersuussutigalugit aatsaat massakkut qisuariarnerput utoqqat-sissutigalugu aallartinniarbunga. Tamanna X-ip naammagittaalliuutip qulaani taaneqartup suliarineqarneranik ingerlatsisup 31. december 2000 aallarnerfigalugu suliffimminik soraarsimaneranik pissuteqarpoq. Aamma oqaatigerusuppara suliap tamarmi sapinngisamik sukkanerpaamik qulaajarneqarnissaa Asiaq-p soqutigisariluinnaaraa.

Suliat taaneqartup pinerata kingorna Asiaq-mi pisortaasut tamarmik taarserneqarsimapput. Taamaattumik pisortaasut suliaq ullumikkut itinerusumik ilisimasaqarfiginngilaat, kisiannili suliat qulaajarneqarnissaanut atorfissaqartinneqarsinnaasut tunniukkumallugit. Ilanngussat suut X-ip nassiutereersimanagera Aasiaq-mi nalornisutigineqarpoq. Taamaattumik isumarput malillugu “Avatangiisinut teknikerimik atorfinitsitsineq” pillugu suliamut attuumassuteqarsorisagut nassiuppagut.

Ilanngussat.

1. Atorfup allagarsiunneqarnera.
2. Naammagittaalliortup qinnuteqaataa.
3. Atorfinitsitsinerup unitsinneqarallarnera pillugu allakkat.
4. Itigartitsissut.

Pappiarat allat pineqassappata saaffiginneqqissinnaavusi. Suliap qulaajarneqar-nissaa siunertaralugu Ombudsmandimi ataatsimeeqataanissamut Asiaq sukkulluun-niit piareersimavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna itigartitsissutit qinnuteqaateqartunut allanut nassi-unneqarsimasut assilineri pissarsiariniarpakka.

Taakkunanga erserpoq qinnuteqaateqartut, matumani aamma A, atorfi-nitsitsinissaq eqqarsaatigalugu oqaloqatigineqarsimanngitsut allakkanik i-maattunik imalinnik 15. februar 2000-imi nassinneqarsimasut.

“Asiaq-p qinnuteqartut oqaloqatigiinnermut siullermut aggersarsimavai, illillu a-joraluartumik taakku ilaginngilaatsit.

Taamaattumik 1. marts 2000 nallertinnagu tusarfiginngikkutsigut atorfik allamik inuttalernerqarsimasoq naatsorsuutigisariaqassavat.

Soqutiginninnerit qujassutigaarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Qinnuteqartut oqaloqatiginninnerup kingorna qinnuteqaamminnut iti-gartinneqartut allakkanik ukuninnga nassinneqarput, oqaasertaasa assi-giinnngissuteqalaarneri eqqaassanngikkaani tamarmik imatut imaqartunik:

“Kunneqarfiup avannaanut apuulluareerlunga Kalaallit Nunaanni suliffimmut alla toqqarsimagatsigu allakkatigut nalunaarfigissallutit pissusissamisoortutut isi-gaara.

Atorfik ingerlassinnaagit qularinngilara, kisianni inuk ukiut arlallit ingerlane-ranni misilittakkanik katersisimasoq “ajorsartissallugu” ajornakusoortuuvuq, suli-asqarfimmi Kalaallit Nunaanni avatangiisinik isiginninnermik pitsanngorsaasussa-tut isikkoqartumi. Massakut Kalaallit Nunaaliannngikkaluartutit qularinngilara ta-manna illit nammineq piumaguit angusinnaagit.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Atuagagdliutit allaaserisaq una 20. april 2000-imi ilannguppaat:

“Qinnuteqartut tunngavilersuiffigineqanngillat - tamanna kalaallinik tunulliussil-luni tikisitanik atorfinitsitsisarnerup nakkutigineqarnerani paatsuunganarsisitsisar-poq.

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaat Asiaq, Kalaallit Nunaanni Misissueqqaartarfik, atorfinnut qinnuteqaatinik itigartitsissutinik suliaqarnermini kalaallit inatsisaannik unioqqutitsisarpoq. Suliassanik suliaqarnermut inatsimmi pa-ragraf 28 malillugu qinnuteqartup itigartitsinermut tunngaviusumik nassuiaanneqar-nissaa pisussaaffiuvoq, tamannali februarimi Asiaq-p avatangiisinut teknikerissarsi-orluni allagarsiinerani A-p qinnuteqartullu allat akineqarnerini atorneqanngilaq.

A allakkat naatsut aqqutigalugit nalunaarfigineqarpoq, oqaloqatigisassatut agger-sarneqartut akornanniinngitsoq, aammalu “1. marts nallertinnagu tusagaqanngikkuit atorfiup allamut tunniunneqarsimanissaa naatsorsuutigissavat”.

Tamanna suliassanik suliaqartarnermut inatsimmik uniuineruvoq, periaaserlu taanna arlaleriarluta oqartussaasunut uparuartarsimagaluarparput. Qinnuteqartut su-na pillugu atorfinitsinneqarsinnaannginnerminnik nassuiaanneqartussaapput, Mic-hael Mikkelsen Kalaallit Nunaanni Ombudsmandeqarfimmi retschefitit atorfilik oqarpoq.

Kukkuneq nassuerutigaa

AG-p ajornartorsiut tamanna Asiaq-p sulisoqarnermut pisortaanut X-imut saq-qummiuppa, taannalu nassuerpoq tunngavilersuuteqannginneq inatsisinik unioq-qutitsinerusoq.

- Nassuerutigissavarput qinnuteqartut annertuumik ilinniagaqartunik ilaqarnerat itigartitsissutini erseqqissumik paasissutissartaqanngimmat. Tamatuma kingorna ombudsmandip 1998-imi ukiumoortumik nalunaarusiaa misissorparput, ilisimatit-

sissutigineqassaarlu itigartitsissutitta imaa allanngortissagatsigu, ombudsmandip oqaaseqaataanut naleqquttunngorlugu, X-i oqarpoq.

Asiaq-p inatsisinik sanioqqutaarinera apeqqutinik annertuunik arlalinnik pilersit-sivoq, itigartitsinermummi tunngaviusumik nassuiaateqannginnerup, qinnuteqartu-nut kalaallinik tunuliaqutaqartunut itigartitsinertik pillugu nalunaaruteqarnermut tunngaviat, naliliiffigiuminaallisittarmagu.

Namminersornerulernerimi Kalaallit Nunaanni najugalinnik atorfinitsitsisarner-mut inatsisip malinneqarnissaa Inatsisartut suliaasaasa ilagilerpaat. Tassami para-graf 2-mi erseqqissarneqarpoq sapinngisamik nunaqavissut tamatigut salliutinneqar-tassasut. Kingornagit inatsit arlaleriarluni allanngortinneqartarsimavoq, kisiannili I-natsisartut ukiut ingerlanerini tamani aalajangersagaq atatiinnarpaat.

Nakkutigineqanngilaq

Inatsisilli atuunnerani maani najugaqartunut, oqaaseqatigiit tunngavilersuutita-qanngitsut atorlugit itigartinneqartunut inatsit siunertarineqartutut atorneqarner-soq misissoruminaappoq. Qulliunerusumik nakkutilliisoqanngilaq, inatsimmik atuutsit-sinissamut qulakkeerisinnaasumik. Taamaammatt Namminersornerullutik Oqartus-sat kommunillu atorfinitsitsinissamut tunngavilersuutit nassuiarniarlugit nammin-neerlutik saaffiginnittariaqarput, taamaaliornissamullu tunngavilimmik patsisissa-qarnissaq pisariaqarpoq.

Retschef Michael Petersen malillugu ombudsmandi sulii maanni najugalinnit, ti-kisitanit tunulliunneqartutut isumaqartunit, naammagittaalliuutinik tigusaqarsiman-ngilaq. Minnerunngitsumik qinnuteqartoq suna pillugu atorfiup allamik inuttalerner-qarneranik nassuiaammik tunngavilersuuteqarfigineqarsimatinnagu, taamaammallu namminneq piginnaanitik amigarnersut naliliiffigisinnaanagit. Immaqa aamma ilaat tunuarsimaartarput, maalaaruteqarunik piuminaatsutut naqissuserneqarnissartik an-nilaangassutigisaramikku, kingusinnerusukku inuiaqatigiinnguani kalaallisut ittuni atorfininnissamut periarfissaminnik aseruisinnaasumik.

Tunulliunneqartutut misigaaq

A-mullu misigisaq kipiluttunarpoq. Taanna Kalaallit Nunaanni inunngorsimavoq peroriartorsimallunilu, 1998-imilu avatangiisinut teknikeritut naammassivoq, maan-narpiarlu Danmarkimi avatangiisit pillugit ataqatigiissaarisunngorniarniluni ilinniar-nini ingerlateqqillugu, meeqqanilu marluk kisiisa najugaqatigai.

- Februarimi Kalaallit Nunaanniikkama atorfik qinnuteqarfigaara. Atorfik pillugu paasiniaallunga sianerama X-ip nammineerluni kajumissaarpaanga. Tamatuma ki-ngorna arlaleriarlunga akissuteqartoqarnissaanik nukingisaarivunga. Februarip 14-iani X-i allaffianut ornippara. Tassani oqaluttuuppaanga atorfik pillugu oqaloqati-gisassat sisamat Danmarkimiittut aggersarneqarsimasut.

- Atorfik pissarsiarinnginnakku ajorusuutigeqaara. Misigisimavunga piginnaa-nikka atorfimmattunga naammattut, aammalu kalaaliullunga. Qiasunnguumme-rujussuarpunga, uissuummininnilu itigartitsinermut suna tunngaviunersoq apeqquti-ginngitsoorpara.

Eqqarsaatit iliuuseqarnerlu

- Kingornatigut Namminersornerullutik Oqartussanut saaffiginnippunga, ajor-nartorsiuutigali pillugu isummertoqarsinnaanngilaq, taamaalinerani Inatsisartut ataat-simiimmata. Isumaqarpungali qinnuteqaatima suliarineqarnera sulisussanik kalaalli-nik salliutitsinissamik kissaateqarnermut naapertuutinngitsoq. Tamannami inuiaqa-tigiit kalaallit namminersulernissaannut pingaarutilinnut ilaammat. Pineqartumi ma-tumani inatsit qanoq paasineqarsimangersoq paasisinnaanngilara.

- Imaassinnaavoq misilitakkakka tikisitap misilittagaanut naleqqiullugit naam-massimangitsut. Kisianni ilinniakkatsinnik naammassinnerlaajusugut periarfissin-neqanngikkutta avataanit misilittagaqarnerusunik tikisitsisoqartuassaaq. Oqaloqati-gineqartut sisamat akornanniinnginnamaluunniit eqqumiigaara. Minnerunngitsumik

itigartitsissut amigaatilik eqqarsaatigalugu. Kiisalu aamma uanga akikinnerusi-massagaluarput, tassami piginnaanikka naammattut isummerfigineqarsimagaluarput, A oqaluttuarpoq. Aamma kingusinnerusukku Danmarkimiit X-i sianerfigalugu aperigamiuk, qinnuteqartut atorfik pillugu oqaloqatigineqartut kalaaliunersut qallunaajunersulluunniit kusanaatsumik pineqartutut misigisimavoq.

- Oqaluttuarpoq tamarmik Danmarkimeersut, taakkulu Københavnimi ataatsimeeqatiginiarini. Kisianni aperinera kamaatigaa. Oqarfigaanga apeqquteqarninni ituujuinnerarlunga, nikagerpasillungalu oqaluuppaanga, A oqarpoq.

A-p telefonikkut oqaloqatigiinnertik pillugu oqaluttuarnera pillugu - qinnuteqartumullu atorfinnissamut itigartitsiffigineqarnermini inatsisit malillugit tunngavilersuiffigineqanngitsumulluunniit pissusilersornini pillugu X-i oqaaseqaateqarumangilaq.

- Telefonikkut oqaaserineqartut oqaasiinnaajuartussaapput, X-i oqarpoq, isornartorsiunerillu sinneri ilumuunnginnerarlugit.

Piginnaanerit pingaarnerupput

- Qinnuteqarnissamut immersugassami atuagarsornikkut tunngavittut pisariaqartinneqartut kiisalu sulisoqarfimmi immikkoorutilimmi, Asiaq-p inuttassarsiugaani, ukiuni qanoq amerlatigisuni misilittagaqarsimanermut paasissutissiiffissiat arlaliupput.

- Inuit atorfik inuttassarsiorneqartoq pillugu sianerlutik apeqqutilliisut allakkatigut qinnuteqaqquneqartarnerat periarfissaavoq nalinginnaalluinnartoq, telefonikkut tunngavissalimmik naliliinissaq ajornartarmat.

- Piffissamut killiliussaq nalleraangat, qinnuteqaatit tamarmik suliffeqarfimmi sulisunit marlunnit misissorneqartarput, tamannalu tunngavigalugu isumaqatigiilluni oqaloqatigineqartussat immikkoortiterneqartarput, X-i oqarpoq. Isumaqarporlu Asiaq-p atorfinitsitsisarnermini nunaqavissuunissaq tamatigut pingaartitaraa.

- Soorunami nunaqavissut tikisitallu akornanni pissutsit isiginiartarpagut. Asiaq pisortat suliffeqarfutaatut Kalaallit Nunaanni ilinniagaqarsimanerup tamakkiisup annertusarneqarnissaa pisussaaffimmi ilaatut isigaa. Taamaammat piginnaasat assigiilluinnarnissaat piunasaqaataannilaq, taamaallaalli ataasiakkaani naliliineq tunngaviusarluni.

Uagut nammineq

- Atorfimmut qinnuteqartut kalaalersaqarnerannik politikereit ilisimatinneqarsimanerlutik, tamatumalu kingorna suna pillugu kalaaleq avatangiisinut teknikeri tunulliullugu tikisitamik atorfinitsitsinissaq orniginarnerunersoq ilisimatitsissutigineqarsimanerluni - imaluunniit qullersaqarfup aqutsisui kisimik ilisimatinneqartarpat?

- Asiaq suliffeqarfivoq imminut ingerlattoq, ulluinnarni ingerlatsinermut anner-tuunik akisussaaffilik, aammalu namminneq isumartik malillugu oqartussaaffeqartu-nik aqutsisulik. Taamaammat isumaqarluinnarpunga suliata ima annertutigisut (atorfinitsitsinerit, aaqq.) politikereit susassarinnikkaat. Aatsaat misissueqqaarnerni pi-sortamik atorfinitsitsisoqalersillugu qullersagut qaninnerit - pisortaarfik - ilisi-matinneqartarput ilaattarlugulu, X-i oqarpoq.”

Asiaq Misissueqqaarnerit sulisoqarnermut pisortaannit X-imit akissut imaattoq Atuagagdliutine 27. april 2000-imi ilanngunneqarpoq:

“Kalaaleq qinnuteqartoq tunulliunneqartoq.

A, Asiaq-mi atorfinimut qinnuteqaraluarluni najugaqavissuunini patsisigalugu immikkoortinneqarsimasutut misigisimalluni atorfinimut qinnutiminut tiguneqarsi-

manngitsoq pillugu allakkiami qulaanisut qulequtaliilluni AG 20. april 2000 saq-qummerpoq.

Eqqortorli unaavoq tassalu A-p takutissinnaasai atorfinnut atatillugu piumasaqaataasunut naammangimmata, taava allat aggersarneqarlutik oqaloqatigineqarsimallutik. Qinnuteqartullu tunuliaqutaat piviusorsiorpalaartumik misissorneqarpata taamak aaliangiisariaqarsimanerup tunngavissaqarluinnarsimanera erngertumik takuneqarsinnaavoq.

Ukiuni kingulliunerusuni annertuumik avatangiisit pillugit apeqqutit soqutigineqaleriartorsimapput. Tamatumalu kalitarisaanik Asiaq 1999-imi immat avatanngiisaasut pillugit immikkut ittunik suliassaqaalerpoq. Asiaq-llu isumaqarpoq pineqartoq siunissami suli soqutigineqaleriartuinnartussaasooq taamaammallu miljøteknikeri ilisimasaqarluarlunilu misilittagaqarluartoq suliassani pisariaqartinneqassasooq qaffasissumik ilinniarsimasumut taarsiullugu.

Aallarnisarnissamilu pingaarluinnartuuvoq suleqataalersussap iliuusissani anguniagassanilu aaliangersimasuni atuisartut piumasarisaannut naleqqussaansaa ersarissaansaaalu aammali qularnarani pineqartup aamma immikkoortotaqarfimmi sammisassanut allanut ikorfartuisariaqarumaarnissaa.

Taamaattumik inuttassarsiuussineri aallaqqaataaniilli piumasaqaataavoq tigu-neqartussap ilinniarsimanerimi avataatigut, misilittagaqarluareernissaa tamatigoortuunissaalu. Ajoraluartumillu taakku tungaasigut A-p tunuliaqutigisai amigarsimapput, qinnuteqartulli allat ilaat piumasarisaasunut naapertuuttunik tunuliaqutaqarsimallutik.

Taamaattumik Asiaq-mit akuerisariaqarsimavarput najugaqavissuusut akornanni qinnuteqaraluartut atorfinnut pineqartumut tigu-neqarsinnaanngitsut. Kiallluunniit Asiaq-mik ilisimannilaartup nalunngilaa Asiaq tassaasooq ingerlatsivik pimoorussiluinnartumik ingerlatseriaaseqarluni sulisuusooq aammalu sulisussarsiortarnermi najugaqavissunik tigusassarsiortartuusooq ilinniartitseqqittartuusorlu, kiisalu tamaviaarluni sulisorisami aalaakkaasuunissaat angujumallugu tamaviaartuusooq.

Suliffeqarfimmut sulisorisaanullu ajuusaarnartuuvoq A-p imminuinaq pineratigut suliffeqarfiup isigineqarnera aserorneqarmat.

Naggasiullugu Asiaq-mit ajuusaarutigalugu nalunaarutigeqqissavarput A-p atorfinitsinneqannginnerani ingerlatseriaatsit maleqqissaarlugit suleriaaseqannginneq uparuarneqarsinnaasimammat, tamannalu siunissami mianersuutigineqarumaarpoq.”

Tamatuma kingorna ima oqaaseqaateqarsimavunga:

“Oqaaseqaatikka immikkoortunut marlunnut avinniarlugit aalajangersimavunga:

Immikkoortumi siullermi suliamut atorfinitsitsinermit tunngasumut isummersussaanga, ilaatigut A-p qinnuteqaataata aalajangiivigineqarnera pillugu oqaaseqaateqassallunga, tassanilu aamma ilaavoq A atorfinitsinissamut atatillugu oqaloqatigineqarnissaminut aggersarneqarsimariaqanngikkaluarnersoq pillugu apeqqut, ilaatigullu A-p atorfinitsinneqarnissaminik qinnuteqaataanut itigartitsineri amigartumik tunngavilersuisoqarsimanera pillugu naammagittaalliuut pillugu oqaaseqaateqassallunga.

Oqaaseqaatima immikkoortuata aappaani sulisoqarnermit pisortap X-p tusagassiutini oqaaseqaateqarnera isummersorfigissavara.

Atorfinitsitsinissamik suliame aalajangiineq.

- Aalajangiinermut tunngaviusoq.

Suliani naliliinermik tunngavilimmik aalajangiivigisassani ingerlatsivimmi oqartussaasut pisussaaffeqarput naliliiniarlutik oqimaalutaanerminni tunngaviit pisariaqartut tamaasa ilanngutissallugit.

A-p qinnuteqaataanit 7. januar 2000-imeersumit, A-p naammagittaal-liuummut ilanngussaanut, erserpoq A-p atorfinnik inuttassarsiuullugu allagarsiuuneqartumik qinnutiginninneranut tunngaviusut ilaat tassaasoq pineqartup inuiaqatigiinnut kalaallinut attuumassuteqarnera, kalaallillu oqaasiinik pineqartup atuinissamut sapinnginnera.

Tassunga aallarniutigalugu oqaatigaara atorfinnik inuttassarsiuussil-luni allagarsiuussamit ersertoq avatangiisinut teknikerimik atorfinitsitsinermi atorfinitsinneqartup avatangiisinut teknikeritut ilinniagaqarsimasuunissaa tunngavigineqartoq.

Atorfiit avatangiisinut teknikeritut ilinniagaqarsimanissamik piunasaqaateqarfiusut Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 27-mi 30. oktober 1992-imeersumi pineqartunut ilaatinneqanngillat, tassami tassani pineqartut tassaammata inuussutissarsiornikkut annertunerusumik ilinniagaqarsimasunik taaneqartartut, ilinniartitaanerlu taanna qallunaat atuartitsinermut ministerianit aqqissuussaalluni, tak. inatsit nr. 1115, 29. december 1997-imeersoq.

Suliami paasissutissanit erserpoq Asiaq Misissueqqaarnerit atorfiup inuttalernerqarnerani qinnuteqartup sulinikkut misilittagaqarnissaa pingaartillugu isiginiarsimagaat, tamannalu tunngavittut inatsisinik unioqqutitsisuunngitsutut isigaara.

Atorfinitsitsinermi oqartussaasup ingerlatsinermik inatsiseqartitsinerup sinaakkusiussaasa iluanni naliliineranik misiliinissaq suliannik ingerlatsinerma avataaniippoq.

Taamaattumik suliami matumani Asiaq Misissueqqaarnerit naliliillutik oqimaalutaanerat isornartorsiorsinnaanngilara.

Qinnuteqartunik piukkunnaateqartunik oqaloqateqarniarluni aggersaaneq atorfinnik inuttaqanngitsunik inuttaliinermut atatillugu ingerlatsinermi oqartussaasuni suliamik paasissutissanik pissarsiniarnermi pissu-sissamisootumik ilaavoq.

Qinnuteqartunit arlaliusunit kikkut oqaloqatigineqartussatut aggersar-neqassanersut atorfinitsitsinermi oqartussaasup naliliineranik tunngaveqarpoq.

Tassani imaassaaq atorfinitsitsinermi oqartussaasup qinnuteqartunik taakku qinnuteqaataat aallaavigalugit atorfiup pineqartup inuttalernerqarnerani ilaatinneqartussaannngitsutut nalilerneqartunik oqaloqatiginninnissamut aggersaannginneq inatsisinik unioqqutitsinerunngitsaq.

Oqaatigineqartutut A-p qinnuteqaataa pillugu Asiaq Misissueqqaarnerit aalajangiinerminni naliliineq tunngavigisimasaat assortussallugu tunngavissaqannginnama, qinnuteqartunillu oqaloqatiginninnissamut aggersaaneq suliamut tunngassuteqanngitsunik tunngaveqartinneqarsimanagera pil-

lugu paasissutissanik pigisaqartoqanngimmat qinnuteqartut kikkut oqaloqatigineqarnissaminnut aggersarneqarnissaannik Asiaq Misissueqqaarnerit naliliinerat immikkut misissuiffigissallugu tunngavissaqanngilanga.

- Tunngavilersuineq pillugu apeqquut.

Atorfinitsinneqarnissamik qinnuteqaatit aalajangiivigineqarneri pillugit suliat tassaapput ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinermi suliat.

Tamatuma kingunerisaanik ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi, taamalu suliassat suliarineqartarnerat pillugi inatsimmi piumasaqaatit eqqortinneqassapput.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 malillugu allakkatigut aalajangiineq tunngavilersuummik ilaqartinneqassaaq, aalajangiineq suliami illua tungiusumut pineqartumut tapersiisuulluinnangippat.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24-imi tunngavilersuinissaq pillugu piumasaqaatit makku taaneqarput:

“Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusumut tunngasut aalajangiinermi anertuumik pingartinneqartut.”

Asiaq Misissueqqaarnerit A-mut allagaat 15. februar 2000-imeersut qulaani issuarneqartut ilaatigut pineqartup qinnuteqartunut oqaloqatigineqarnissamut aggersarneqartunut ilaanginnera pillugu paasissutissamik imaqarput, ilaatigullu 1. marts 2000 nallertinnagu erseqqinnerusumik tusagaqanngikkuni qinnuteqaataata akuerineqanngitsutut naatsorsuutigineqartariaqarnera pillugu paasissutissamik imaqarlutik.

Qinnuteqartup oqaloqatigineqarnissamut aggersarneqannginnissaa pillugu isummerneq immi ingerlatsinermik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerunngilaq, tassaallunili suliap paasissutissartalersorneqarneranut ilaatillugu aalajangiineq.

Suliap ingerlanerani aalajangiinerit taamaattut tunngavilersorneqartussaangillat.

Asiaq Misissueqqaarnernit 1. marts nallertinnagu A tusagaqanngikkuni atorfinitsinneqassannginneranik Asiaq Misissueqqaarnerit oqarnerat aamma aalajangiinerunngilaq, tassami oqaatigineqartorpiaq unaammat A-p qinnuteqaataa aatsaat 1. marts 2000-imi isummerfigineqarumaartoq.

Paasissutissarli taanna A-p oqaloqatigineqarnissamut aggersarneqannginnissaa pillugu paasissutissamut pissusissamisoortumik ataneqartilugu paasineqassaaq.

Taamaattumik isumaqarpunga Asiaq Misissueqqaarnerit A-mut allagaat 15. februar 2000-imeersut pineqartup qinnuteqaataanik ima inaarutaatigisumik naliliinermik imaqartut, allaat allakkat taakku A-p qinnuteqaataa-

nut itigartitsissutitut isigisariaqarlutik. Taamaattumik suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit allakkanut taakkununga atuuppoq.

Siusinnerusukkut oqaatigaara atorfiup allamik inuttalernerqarsimaneramik innersuussineq qinnuteqaatip itigartinneqarneranut tunngavilersuutitut atornerqarsinnaanngitsoq. Matumani 1998-imi ukiumoortumik nalunaarutinni suliaq nr. 34-2 innersuussutigaara.

Suliami matumani Asiaq Misissueqqaarnerit qinnuteqartunut oqaloqatigineqarsimasunut tunngavilersuuteqarsimammata isumaqarpunga tikkuassallugu pissutissaqartoq tunngavilersuisussaataanerup qinnuteqartut oqaloqatigineqarsimasut eqqarsaatigalugit qinnuteqartunut oqaloqatigineqarsimannngitsunut sanilliullugu annertunerusutut isigineqarnissaa pillugu ataatsimoortumik malittarisassaliisoqarsinnaanngitsoq.

Tamatuma kingorna Asiaq Misissueqqaarnerit A eqqarsaatigalugu tunngavilersuisussaataanerminnik eqqortitsisimannginnerat ajuusaarnartuusooq isumaqarpunga.

Asiaq Misissueqqaarnerit sulisoqarnermut pisortaata tusagassiuutitigut allaaserisaa.

Pisortani oqartussaasut ingerlatatik pillugit tusagassiuutinut ilisimatitsinnaatitaanerat imaluunniit ilisimatitsisussaataanerat pillugu ataatsimoortumik malittarisassaqaanngilaq.

Taamaattorli oqartussaasut tusagassiuutinik atuinissaannut immikkut killiliineq pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 29-imiippoq sulianik nipingiussisussaataaneq pillugu, kiisalu suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi kapitali 8-miilluni nipingiussisussaataaneq ilaalu ilanngullugit pillugu, nassaassaapput.

Ammattaaq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malittarisassanik imaqarpoq suliart sularineqartut sularineqarsimasulluunniit pillugit paasissutissanik tusagassiuutit pissarsisinnaanerannik qulakkeerinnittunik.

Kiisalu naatsorsuutigisariaqarpoq oqartussaasut namminneq suliniuteqarnermikkut suliart tamanut soqutiginaateqartut pillugit innuttaasunut aalajangersimasumik killilimmik paasissutissiisarnissaminnut pisussaaffeqartut.

Sulianilli innuttaasunut saqqummiussineq pisut aalajangersimasut ilaanni inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissakkut ajornartorsiutini pilersitsisinnaavoq.

Suliamut matumunnga pingaaruteqartut tikkuassallugu pissutissaqarpunga eqqarsarnartut taamaattut ilaatigut atuummata, pisortani oqartussaasut oqallinnermi allaaserisat, atuartartut allaaserisaat taakkuluunniit assigisaat aqqutigalugit suliami illua tungiusooq isornartorsiorpassuk.

Taamatut periaaseqarneq pisut qanoq issusiat tunngavigalugu innuttaasunut pineqartunut nanertuuterujussuusinnaavoq.

Matumani isiginiartariaqarpoq tusagassiuutit paasissutissanik qanoq atuiarnerat oqartussaasut nakkutigisinnaanngimmassuk, oqartussaasul-

lu oqaaseqaataannut innuttaasut eqqugaasut tusagassiuutitigut oqaaseqaateqarnissaminnut ilumut periarfissinneqartarnissaat oqartussaasut qulakkeersinnaanagu.

Taamaattumik naammagittaalliortoq isumaqatigaara oqarmat oqartussaasup oqartussaasutsiminik atuinermi ilagitillugu tusagassiuutini atuinera pillugu inatsiseqartitsinikkut killiliinerit kiisalu ingerlatsinermi ileqqorissaarnissami tunngaviit aalajangersimasut atuuttut.

Aallaaviusooq tassaasariaqarpoq oqartussaasooq suliat pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu tusagassiuutit qinnuteqarnerisigut paasissutissiissutigineqarsinnaasut innuttaasunut saqqummiutissallugit pisinnaatitaasooq.

Oqartussaasut tamatuma saniatigut isummaminnik oqallinnermi allaaserisat, apersorneqarnerit, atuartartut allaaserisaat, pingaaruteqartut pillugit allaaserisat ilaalu ilanngullugit aqqutigalugit saqqummiusserusupata suliamiit suliamut naliliisoqartariaqarpoq.

Naliliinermi tassani isumaga malillugu illua'tungaani innuttaasunut paasissutissiinissamik pisariaqartitsinermik oqimaalutaaneq (matumani suliap ilisimaneqareenera pillugu) suliallu nutaarsiassatut qanoq naleqartiginera, illua'tunganilu tusagassiuutinut paasissutissiinikkut inatsisit naapertorlugit innarlitsaaliinissaq eqqarsarnartullu allat pillugit oqimaalutaaneq pisariaqarput.

Oqartussaasut tamatuma kingorna isummaminnik tusagassiuutitigut saqqummiussiniarlutik aalajangerpata oqartussaasut taakku periaatsinik sulianik nalinginnaasumik suliarinninnerminni atorsinnaangisaminnik soorunami atuissanngillat.

Suliami matumani Asiaq Misissueqqaarnerit naammagittaalliummut tunngasumik allaaserisaqarput, allaaserisarlu taanna A-p avatangiisinut teknikerit atorfimmik inuttaliinermi Asiaq Misissueqqaarnerit periaasiannik isornartorsiulluni allaaserisaqarneranik aallaaveqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Asiaq Misissueqqaarnerit isornartorsiuinerimut tusagassiuutitigut akissuteqarnerat isornartorsiussallugu pissutissaqanngilanga.

Tamatuma paarlattuanik allaaserisap ilaa imaattumik imalik "Suliffeqarfimmu sulisorisaanullu ajuusaarnartuuvoq A-p imminuinnaq pineratigut suliffeqarfup isigineqarnera aserorneqarmat", kinaassusersiornermik, A-mik nikassaasumik isiginninnermik takutitsisuuvoq, tamannalu pisortani oqartussaasup suliarisassaasa avataanniilluinnarpoq.

Innuttaasup isornartorsiuineranut akissut, pineqartumut toqqaannartumik oqaatigineqaralaruniluunniit, imaluunniit matumani pisutut tusagassiuutit aqqutigalugit allaaserineqaruni torersumik mianerinnittumillu pissussaavoq.

Taamaattumik oqaasertaliineq issuarneqartoq isorisariaqartuutippara. Suliami allatigut annertunerusumik iluuseqassanngilanga."